

**CÔNG TÁC PHỐI HỢP “QUẢN LÝ GIÁO DỤC CON EM TRONG GIA ĐÌNH
KHÔNG PHẠM TỘI VÀ TỆ NẠN XÃ HỘI” - NHỮNG VẤN ĐỀ CẦN ĐẶT RA
CẦN TẬP TRUNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY**

↳ PGS.TS Nguyễn Văn Thành,
y viên TW Đảng, Thứ trưởng Bộ Công an

Kính thưa Đoàn Chủ tịch Đại hội!

Kính thưa các vị đại biểu!

1. Phụ nữ Việt Nam là lực lượng lao động rất quan trọng trong xã hội. Trong bài nói tại Đại hội Phụ nữ “Năm tốt” toàn quốc lần thứ III ngày 30/4/1964, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “*Dưới sự lãnh đạo của Đảng, phụ nữ ta đã góp phần khá lớn làm cho cách mạng thành công, kháng chiến thắng lợi vẻ vang*”¹. Người cũng căn dặn: “*Chị em phụ nữ ta phải nhận rõ địa vị làm người chủ và nhiệm vụ người làm chủ nước nhà; phải có quyết tâm mới, đạo đức mới, tác phong mới để làm trọn nghĩa vụ mới của mình là góp phần xứng đáng vào công cuộc xây dựng Chủ nghĩa xã hội và đấu tranh thực hiện thống nhất nước nhà*”².

Đảng uỷ Công an Trung ương, Bộ Công an luôn đặc biệt quan tâm phối hợp với các bộ, ban, ngành, đoàn thể phát huy tiềm năng sáng tạo của phụ nữ cả nước trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Ngày 08/5/2002, Bộ Công an và Đoàn Chủ tịch Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam đã ký và triển khai Nghị quyết liên tịch số 01/2002/NQLT về “*Quản lý, giáo dục người thân trong gia đình không phạm tội và tệ nạn xã hội*” (Nghị quyết liên tịch số 01); sau 14 năm triển khai thực hiện đã đạt được nhiều kết quả quan trọng, đặc biệt, 5 năm qua có nhiều điểm nhấn khá rõ nét.

(1) Công tác quản lý, giáo dục người thân trong gia đình không phạm tội và tệ nạn xã hội đã được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng, chính quyền, cấp ủy, lãnh đạo chỉ huy các cấp trong Công an nhân dân, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Ban chấp hành Hội phụ nữ các cấp. Các Ban Chỉ đạo từ Trung ương đến địa phương duy trì hoạt động, thống nhất chỉ đạo các mặt công tác phối hợp; thực hiện tốt nhiệm vụ tham mưu cho cấp ủy, chính quyền các cấp (đặc biệt là cấp cơ sở) lãnh đạo, chỉ đạo công tác đảm bảo an ninh, trật tự tại các địa bàn; thể hiện rõ quan điểm coi trọng giáo dục phẩm chất đạo đức, lối sống; phòng, chống tội phạm và tệ nạn xã hội ngay từ gia đình; chú ý địa bàn trọng điểm phức tạp về an ninh, trật tự và các đối tượng có nguy cơ cao. Việc thực hiện NQLT số 01 giữa Bộ Công an và Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam được gắn kết chặt chẽ trong cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không 3 sạch của Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, thiết thực góp phần xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh.

(2) Nội dung phối hợp hai ngành đã xuất phát từ yêu cầu, tình hình thực tiễn, tập trung tác động tạo chuyển biến những đối tượng nguy cơ, đối tượng khó, địa bàn trọng điểm, phức tạp... góp phần ngăn chặn tình trạng phụ nữ qua biên giới Cam pu chia đánh

¹ Hồ Chí Minh toàn tập, NXB Chính trị quốc gia, năm 2009, tập 11, trang 256

² Hồ Chí Minh toàn tập, NXB Chính trị quốc gia, năm 2009, tập 10, trang 294

bạc, phụ nữ bị lừa đảo qua mạng, tình trạng mua bán phụ nữ trẻ em, giáo dục nữ phạm nhân trong các trại giam về các phẩm chất đạo đức tự tin, tự trọng, trung hậu, đảm đang; giáo dục/quản lý trẻ em hư, giúp đỡ người lầm lỡ tái hòa nhập cộng đồng... góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả phong trào toàn dân bảo vệ An ninh Tổ quốc, cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”, cuộc vận động “Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch”, nhằm mục tiêu phòng, chống tội phạm và tệ nạn xã hội ngay từ gia đình, giữ vững ổn định chính trị, an ninh quốc gia và trật tự an toàn xã hội.

(3) Thông qua công tác phối hợp với lực lượng Công an, Hội phụ nữ các cấp đã xây dựng, nhân rộng và phát huy hiệu quả nhiều mô hình, điển hình tiên tiến trong phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội, hỗ trợ phát triển kinh tế và quản lý người hoàn lương tái hòa nhập cộng đồng phù hợp với từng vùng, miền, địa bàn. Tiêu biểu như: mô hình gia đình 5 không 3 sạch trên địa bàn cả nước; Mô hình “Ba tốt” (Tiết kiệm tốt, tương trợ tốt, nuôi dạy con tốt) và hơn 1000 Câu lạc bộ Gia đình “5 không, 3 sạch”, hàng ngàn địa chỉ tư vấn tin cậy cho cộng đồng về các vấn đề bạo lực gia đình, phòng, chống buôn bán phụ nữ, trẻ em... của Hội phụ nữ thành phố Hải Phòng; Mô hình “Chi, tổ phụ nữ vận động chồng, con không vi phạm pháp luật và mắc tệ nạn xã hội” của tỉnh Cao Bằng; Mô hình “Giáo dục đối tượng 2+1” (một đối tượng có 01 hội viên và 01 cán bộ Công an phối hợp quản lý) của tỉnh Khánh Hòa; Mô hình “Chúng tôi và gia đình luôn bên bạn” của Thành phố Đà Nẵng... đã phát huy hiệu quả tốt, đã và đang được triển khai rộng rãi góp phần xây dựng xã hội ngày càng văn minh, an toàn.

(4) Từ hoạt động phối hợp giữa hai ngành trong quản lý, giáo dục người thân trong gia đình không phạm tội và tệ nạn xã hội đã có rất nhiều tấm gương phụ nữ thủy chung, đảm đang, cần cù nhẫn nại giúp chồng, con cai nghiện, từ bỏ con đường phạm tội, tệ nạn xã hội để hoàn lương trở lại cộng đồng; rất nhiều tấm gương phụ nữ không quản khó khăn, vất vả, tích cực phối hợp với lực lượng Công an ngày đêm kiên trì hòa giải các mâu thuẫn trong nhân dân không để phát sinh tội phạm, cảm hóa giáo dục người lầm lỗi. Các chị đã làm nên những hoạt động có ý nghĩa nhân văn hết sức sâu sắc, góp phần kiềm chế sự gia tăng tội phạm, tệ nạn xã hội, từng bước tạo môi trường xã hội lành mạnh phục vụ cho sự nghiệp CNH - HĐH và phát triển kinh tế - xã hội đất nước.

2. Bài học kinh nghiệm: Từ thực tiễn lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện Nghị quyết liên tịch số 01 trong những năm qua rút ra một số bài học kinh nghiệm sau:

Một là, công tác phối hợp giữa lực lượng Công an nhân dân và Hội Phụ nữ các cấp trong quản lý, giáo dục người thân trong gia đình không phạm tội và tệ nạn xã hội phải gắn với thực hiện Nghị quyết liên tịch số 01/2001/NQ-LT giữa Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Bộ Công an về “đẩy mạnh phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc trong thời kỳ mới”, luôn được đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng, sự điều hành của chính quyền các cấp; xác định rõ vai trò nòng cốt của lực lượng Công an nhân dân và các cấp Hội Phụ nữ, phát huy trách nhiệm phối hợp của các ban, ngành, đoàn thể và huy động sự tham gia tích cực, tự giác của nhân dân.

Hai là, tuyên truyền, giáo dục, nâng cao ý thức trách nhiệm của hội viên phụ nữ và mọi tầng lớp nhân dân trong quản lý, giáo dục người thân không phạm tội và tệ nạn xã

hội là nhiệm vụ trọng tâm, cần được tiến hành thường xuyên, liên tục, đa dạng về hình thức, phong phú về nội dung, phù hợp với thực tế từng vùng, miền, địa bàn dân cư, đặc thù của gia đình và đối tượng được quản lý, giáo dục; coi trọng tuyên truyền, giáo dục phẩm chất đạo đức, lối sống; phòng, chống tội phạm và tệ nạn xã hội ngay từ trong gia đình, trong trường học.

Ba là, chú trọng và làm tốt việc xây dựng, nhân rộng các mô hình, điển hình tiên tiến, tránh bệnh hình thức, chạy theo thành tích, phát huy quyền làm chủ của nhân dân trên lĩnh vực giữ gìn an ninh, trật tự. Kịp thời biểu dương, khen thưởng gương người tốt, việc tốt, những điển hình tiên tiến trong quản lý, giáo dục người thân trong gia đình không phạm tội và tệ nạn xã hội.

Bốn là, phải coi trọng công tác xây dựng lực lượng Công an nhân dân, xây dựng và củng cố các tổ chức thành viên của Mặt trận Tổ quốc, trong đó có Hội phụ nữ các cấp, thực sự là nòng cốt, là chỗ dựa tin cậy của nhân dân trong tổ chức thực hiện phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc nói chung, quản lý, giáo dục người thân trong gia đình không phạm tội, tệ nạn xã hội nói riêng.

3. Những vấn đề cần tập trung trong giai đoạn hiện nay

Hiện nay, tình hình thế giới và khu vực tiếp tục có những diễn biến phức tạp. Bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, xuất hiện các dòng nhập cư, dòng tội phạm, dòng ô nhiễm chảy vào nước ta. Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư khởi nguồn từ năm 2000, đang diễn ra với quy mô và tốc độ phát triển chưa từng có, đặc trưng là điều khiển học, robot, hợp nhất không ranh giới công nghệ vật lý, kỹ thuật số, sinh học. Thách thức an ninh phi truyền thống, xung đột sắc tộc, tôn giáo, tranh chấp chủ quyền biên giới, lãnh thổ, biển đảo; tác động của biến đổi khí hậu nước biển dâng, an ninh năng lượng, nguồn nước, môi trường...

Theo thống kê, các loại tội phạm do nguyên nhân xã hội vẫn chiếm tỷ lệ cao; tính xã hội của tội phạm thể hiện ngày càng rõ, có tới 75% đối tượng phạm tội là người lao động, trong đó khoảng 30% không có việc làm hoặc thiếu việc làm.

Đáng chú ý là các loại tội phạm mới nổi, tội phạm xuyên quốc gia, tội phạm khủng bố, tội phạm mạng; tội phạm sử dụng công nghệ cao ngày càng gia tăng. Tội phạm ở lứa tuổi thanh thiếu niên chiếm tỷ lệ ngày càng cao; tình trạng thanh thiếu niên, học sinh, sinh viên bỏ học, bỏ nhà đi qua đêm tụ tập thành các băng, nhóm đâm chém lẫn nhau gây rối trật tự công cộng xảy ra ở nhiều nơi, phát hiện nhiều trường hợp tổ chức sử dụng ma túy tổng hợp, ăn chơi thác loạn, tại các nhà hàng, vũ trường, sàn nhảy. Qua rà soát có tỉnh chỉ có 6/111 xã không có đối tượng nghiện ma túy. Bên cạnh đó, hoạt động của tội phạm mua bán người, đặc biệt là phụ nữ và trẻ em, diễn biến phức tạp, tính chất và quy mô hoạt động phạm tội có chiều hướng gia tăng, có tổ chức chặt chẽ và xuyên quốc gia. Đây là loại tội phạm nguy hiểm, xâm hại quyền con người, chà đạp lên danh dự nhân phẩm của con người. Theo báo cáo của các địa phương, trong 2 năm 2014 và 2015, cả nước có 876 vụ, với 1.340 đối tượng, lừa bán 2.031 nạn nhân.

4. Để tiếp tục phát huy vai trò của người phụ nữ Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước, nhằm giữ vững an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội, nhất là để phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội từ gia đình đến nhà trường và xã hội, cần tăng cường tiếp tục phối hợp chặt chẽ giữa Hội Phụ nữ các cấp và lực lượng Công an nhân dân. Trong đó cần tập trung vào một số nội dung sau:

(1) Tiếp tục thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả Nghị quyết liên tịch giữa Bộ Công an và Đoàn Chủ tịch Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam về "*Quản lý, giáo dục người thân trong gia đình không phạm tội và tệ nạn xã hội*" phải gắn với việc đẩy mạnh phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc trong thời kỳ mới, thực hiện Nghị quyết 09/CP và Chiến lược quốc gia phòng chống tội phạm (giai đoạn 2016 – 2025, định hướng đến năm 2030), Chiến lược quốc gia phòng chống ma túy ở Việt Nam đến năm 2020 định hướng đến năm 2030, Chương trình phòng chống tội phạm mua, bán người. Để đạt được hiệu quả thiết thực, phải tiếp tục phát huy đồng thời ba yếu tố: vai trò lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành của cấp ủy đảng, chính quyền các cấp; vai trò nòng cốt của lực lượng Công an nhân dân, Hội Phụ nữ các cấp và tính tích cực, tự giác của nhân dân.

(2) Bộ Công an và Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam sẽ tiếp tục phối hợp chặt chẽ trong lãnh đạo, chỉ đạo các hoạt động Hội phụ nữ nói chung, phong trào phụ nữ Công an nhân dân nói riêng; chỉ đạo vận dụng, triển khai thực hiện sáng tạo phong trào thi đua do Đại hội đại biểu Phụ nữ toàn quốc lần thứ XII phát động để phát huy ngày càng tốt hơn vai trò của phụ nữ Việt Nam trong công tác đảm bảo an ninh, trật tự.

Tiếp tục phối hợp chỉ đạo xây dựng, nhân rộng mô hình, điển hình tiên tiến trong phòng chống tội phạm như các mô hình “Ba tốt”, “Chi, tổ phụ nữ vận động chồng, con không vi phạm pháp luật và mắc tệ nạn xã hội”...; đẩy mạnh thực hiện cuộc vận động “Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch” trên phạm vi toàn quốc; đồng thời có nhiều hình thức sáng tạo để thu hút, tạo điều kiện cho cán bộ, hội viên và các tầng lớp phụ nữ tham gia công tác đảm bảo an ninh, trật tự, coi đây là một nhiệm vụ trọng tâm và chỉ tiêu trong phong trào thi đua yêu nước của các cấp Hội.

(3) Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam chỉ đạo các cấp Hội tăng cường công tác tuyên truyền giáo dục hội viên về vai trò trách nhiệm của phụ nữ trong việc đấu tranh phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và bảo vệ an ninh, trật tự. Mỗi người phụ nữ trong gia đình phải là tấm gương mẫu mực trong chấp hành pháp luật, đấu tranh phòng, chống tội phạm; đồng thời xác định trách nhiệm và lựa chọn được phương pháp đúng đắn trong quản lý, giáo dục người thân, tăng cường khả năng phát hiện các hành vi phạm tội, vi phạm pháp luật.

Tiếp tục phối hợp chặt chẽ với lực lượng Công an trong giáo dục, cảm hoá người lầm lỗi, người chấp hành xong án phạt tù tại gia đình và cộng đồng dân cư, giúp họ sớm hòa nhập cộng đồng; có những biện pháp, những mô hình mới, sáng tạo trong quản lý giáo dục người thân không phạm tội, không tham gia các tệ nạn xã hội phù hợp với từng loại đối tượng, từng gia đình, địa phương góp phần làm giảm tội phạm, tệ nạn xã hội, xây dựng một xã hội ngày càng tốt đẹp hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!